

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระบบตรวจสอบแบบฝังตัวสำหรับการจัดการคุณภาพไฟฟ้า

ลงทะเบียนวันที่..... 19 พ.ย. 2551
เลขทะเบียน..... 097549
เลขหมู่ 91พ TK 3001 พ 3178
หัวเรื่อง - การส่งกำลังไฟฟ้า
.....
.....

พร้อมศักดิ์ อภิตติกุล
ไพศาล บุญเจียม
วันชัย ทรัพย์สิงห์
บุญยัง ปลั่งกลาง
สมชาย เบียนสูงเนิน
นิติพงษ์ ปานกลาง
ประเสริฐ หาханนท์

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

**EMBEDDED MONITORING SYSTEM BASED ELECTRIC
POWER QUALITY MANAGEMENT**

PROMSAK APIRATIKUL
PAISAN BOONCHIAM
WANCHAI SUBSINGHA
BOONYANG PLANGKLANG
SOMCHIAM BIANSOONGNERN
NITIPONG PANKLANG
PRASERT HACHANON

DEPARTMENT OF ELECTRICAL ENGINEERING FACULTY OF ENGINEERING
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการใช้พลังงานไฟฟ้าของประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมาอันเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และเกษตรกรรมของประเทศ จึงจำเป็นต้องขยายขีดความสามารถของการผลิต การส่งจ่ายกำลังไฟฟ้า เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ในการส่งจ่ายกำลังไฟฟ้า ระบบจำหน่ายกำลังไฟฟ้าเริ่มมีปัญหาเนื่องจากโหลดของไฟฟ้าเป็นแบบไม่เป็นเชิงเส้น และปัญหาที่เกิดจากสภาวะแวดล้อมธรรมชาติที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของไฟฟ้านั้น จำเป็นต้องไปเก็บค่ากับตัวเครื่องวัดที่หน้างานซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากและซับซ้อน

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้ทำจึงคิดค้นแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพระบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายแบบฝังตัวสำหรับการวัดคุณภาพระบบไฟฟ้า เช่น แรงดันไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าและกำลังไฟฟ้า ฮาร์มอนิกส์ แรงดันเกิน แรงดันตก การเกิดความคิดพร้อมต่างๆ เป็นต้น คอมพิวเตอร์แม่ข่ายแบบฝังตัวพัฒนาขึ้นจากไมโครคอนโทรลเลอร์สามารถใช้วัดและตรวจจับสัญญาณทางไฟฟ้าผ่านวงจรวัดสัญญาณและวงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิตอล การรับส่งข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์แม่ข่ายแบบฝังตัวกับอุปกรณ์ภายนอกกระทำผ่านเครือข่ายอีเทอร์เน็ต (Ethernet) หรืออินเทอร์เน็ต (internet) ทำให้มีความถูกต้องแม่นยำในการทำงานของคอมพิวเตอร์แม่ข่ายแบบฝังตัวถูกควบคุมด้วยระบบปฏิบัติ จึงสามารถทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดีต้องขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่คอยช่วยเหลือ คอยอบรมสั่งสอนและเป็นกำลังใจในทุกๆด้านตลอดมา รวมไปถึงความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากทีมงานและเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ในภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ คำแนะนำและข้อคิดเห็นด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอระลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอให้ส่งผลไปยังผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ให้มีแต่ความสุขความเจริญ ก้าวหน้าในการทำงานและการดำเนินชีวิตต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

บทคัดย่อ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์หลัก	2
1.3 ขอบเขต	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 แนวทางการทำโปรเจก	3
1.6 ระยะเวลาดำเนินงาน	4
1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เนื้อหาและทฤษฎี	
2.1 บทนำ	5
2.2 มาตรฐานสากลเกี่ยวกับคุณภาพกำลังไฟฟ้า	5
2.3 ปัญหาทางด้านคุณภาพกำลังไฟฟ้า	8
2.3.1 ภาวะชั่วคราว	8
2.3.2 การแปรเปลี่ยนช่วงระยะเวลาสั้น	8
- แรงดันตกชั่วคราว	8
- แรงดันเกินชั่วคราว	9
- ไฟฟ้าดับชั่วคราว	10
2.3.3 การแปรเปลี่ยนช่วงระยะเวลายาว	10
- แรงดันเกิน	11
- แรงดันตก	11
- ไฟฟ้าดับถาวร	11
2.3.4 แรงดันไม่สมดุล	11

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.5 ความผิดเพี้ยนรูปคลื่น	12
- องค์กรประกอบไฟตรง	12
- ฮาร์มอนิกส์	12
- อินเตอร์ฮาร์มอนิกส์	16
- คลื่นรบกวน	16
- สัญญาณรบกวน	17
- รูปคลื่นผิดพร่อง	17
2.3.6 แรงดันกระเพื่อม	17
2.3.7 การแปรเปลี่ยนความถี่กำลังไฟฟ้า	18
2.4 สาเหตุและผลกระทบของปัญหาทางด้านคุณภาพกำลังไฟฟ้า	18
2.5 กราฟเส้นโค้งที่แสดงถึงความสามารถในของการทำงาน ของอุปกรณ์ต่อปัญหาทางด้านคุณภาพกำลังไฟฟ้า	21
2.6 การใช้โปรแกรมและอินเทอร์เน็ต	22
- HTML (Hypertext Markup Language)	22
- Web Server	22
- Web Site	22
- Web-Based	23
2.7 ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต	23
2.8 สถาปัตยกรรมของระบบ	24
บทที่ 3 การออกแบบระบบการวัด	
3.1 แนวทางการติดตั้งและวัดคุณภาพไฟฟ้า	27
3.2 ไดอะแกรมการวัด	28
บทที่ 4 ผลการทดสอบ	
4.1 บทนำ	33
4.2 ผลการทดลอง	33
4.2.1 ผลการทดลองการเก็บค่า	33
4.2.2 ผลการทดลองการนำข้อมูลมาแสดงผลผ่านทางหน้าเว็บไซต์	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 สรุป	39
บทที่ 5 สรุปผลของโครงการและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลที่ได้จากการออกแบบ	40
5.2 ปัญหาที่เกิดขึ้น	40
5.3 สรุปการแก้ปัญหา	40
5.4 ข้อเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม	42
ภาคผนวก	44

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพกำลังไฟฟ้าของประเทศสหรัฐอเมริกา	7
2.2	ระดับความเข้ากันได้สำหรับแรงดันฮาร์มอนิกเฉพาะในเครือข่ายแรงดันต่ำ	14
2.3	Current Distortion Limits for General Distribution Systems	15
2.4	Maximum sizes of individual Converter and A.C. Regulator equipment under stage 1 limit	16
2.5	การเปรียบเทียบมาตรฐานของปรากฏการณ์สัญญาณรบกวน	17
2.6	การเปรียบเทียบมาตรฐานของปรากฏการณ์แรงดันกระเพื่อม	18
2.7	การเปรียบเทียบมาตรฐานของปรากฏการณ์การแปรเปลี่ยนความถี่กำลังไฟฟ้า	18
2.8	สาเหตุและผลกระทบของปรากฏการณ์ทางด้านคุณภาพกำลังไฟฟ้า	19

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	PQ Monitoring System	2
2.1	ตัวอย่างกระแสไฟฟ้าที่ทำให้เกิดภาวะชั่วครู่ชนิดอิมพัลส์ (Impulsive Transient) ขึ้นบนระบบจำหน่าย	8
2.2	ภาวะชั่วครู่ชนิดแกว่ง (Oscillatory Transient) ที่เกิดจากการต่อตัวเก็บประจุเข้าไปในระบบ	9
2.3	แรงดันตกชั่วครู่ที่เกิดจากความผิดปกติของชนิดเฟสเดียวต่อกราวด์	9
2.4	แรงดันเกินชั่วครู่ที่เกิดจากความผิดปกติของชนิดเฟสเดียวต่อกราวด์	10
2.5	ไฟฟ้าดับชั่วครู่ที่เกิดจากความผิดปกติของและผลของการต่อวงจรกลับ	10
2.6	ตัวอย่างแนวโน้มของแรงดันไม่สมดุลของสายป้อนตามบ้านพักอาศัย	11
2.7	ตัวอย่างรูปคลื่นกระแสและฮาร์โมนิกส์ของกระแสชุกซ์เปลี่ยนปรับความเร็วได้	12
2.8	ตัวอย่างแรงดันคลื่นรบกวนที่เกิดจากการทำงานของตัวแปลงผัน	16
2.9	Typical computer voltage tolerance (CBEMA CURVE)	21
2.10	สถาปัตยกรรมแบบ 3 ชั้น	25
2.11	เวปเซิร์ฟเวอร์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	26
3.1	เครื่องวัดรุ่น PM172EH	27
3.2	หน้าปัดเครื่องวัดรุ่น PM172EH	28
3.3	สายไฟ 3 สายต่อตรงโดยใช้หม้อแปลงกระแส 2 ตัว โหมคการเดินสายไฟ = 3dir2	29
3.4	สายไฟ 4 สายต่อแบบวายโดยใช้หม้อแปลงกระแส 3 ลูก โหมคการเดินสายไฟ = 4LL3 or 4Ln3	30
3.5	สายไฟ 4 สายต่อแบบวายโดยใช้หม้อแปลงกำลังและหม้อแปลงกระแสอย่างละ 3 ลูก โหมคการเดินสายไฟ = 4LL3 or 4Ln	30
3.6	สายไฟ 3 สายต่อแบบเดลต้าแบบเปิดโดยใช้หม้อแปลงกำลังและหม้อแปลงกระแสอย่างละ 2 ตัว โหมคการเดินสายไฟ = 3OP2	31
3.7	สายไฟ 4 สายต่อแบบวายโดยใช้หม้อแปลงกำลัง 2 ตัวและหม้อแปลงกระแส 3 ตัว โหมคการเดินสายไฟ = 3LL3 or 3Ln3	31
3.8	สายไฟ 3 สายต่อกันแบบเดลต้าแบบเปิดโดยใช้หม้อแปลงกำลัง 2 ตัวและหม้อแปลงกระแส 3 ตัว โหมคการเดินสายไฟ = 3OP3	32
3.9	Four Wire Delta Direct Connection Using 3 CTs (3-element) โหมคการเดินสายไฟ = 4LL3 or 4Ln3	32

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.1	แสดงภาพรวมการต่อเครื่องวัดเข้ากับคอมพิวเตอร์เซิร์ฟเวอร์เพื่อทำการวัดค่า	34
4.2	แสดงผลของการเก็บค่าของเครื่องวัดที่เป็นไฟล์ PAS	35
4.3	แสดงผลของการเก็บค่าของเครื่องวัดที่เป็นไฟล์ ACCESS	35
4.4	หน้าหลักการเข้าสู่เว็บไซต์	36
4.5	หน้าเมนูการเข้าสู่เว็บเพจหน้าต่างๆ	36
4.6	หน้าเว็บเพจตัวอย่างแสดงถึงความผิดปกติของรูปคลื่น	37
4.7	หน้าเว็บเพจตัวอย่างแสดงถึงความแปรเปลี่ยนช่วงระยะเวลาสั้น	37
4.8	เป็นแบบฟอร์มก่อนเข้าดูการสำรวจ	38
4.9	แสดงผลของการดูค่าผ่านทางเว็บไซต์	38